FÖRSTAINSTANSRÄTTENS BESLUT (andra avdelningen)
den 7 mars 1997 *

I mål T-184/95,

Dorsch Consult Ingenieurgesellschaft mbH, bolag bildat enligt tysk rätt, München (Tyskland), företrätt av Karl M. Meessen, delgivningsadress: advokatbyrån Patrick Kinschs, 8—10, rue Mathias Hardt, Luxemburg,

sökande,

mot

Europeiska unionens råd, företrätt av juridiske rådgivaren Yves Crétien samt Stephan Marquardt och Antonio Tanca, samtliga vid rättstjänsten och i egenskap av ombud, delgivningsadress: generaldirektören Bruno Eynard, direktoratet för rättsfrågor, Europeiska investeringsbanken, 100, boulevard Konrad Adenauer, Luxemburg,

och

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av juridiska chefsrådgivarna Peter Gilsdorf och Allan Rosas samt juridiske rådgivaren Jörn Sack, samtliga i egenskap av ombud, delgivningsadress: Carlos Gómez de la Cruz, rättstjänsten, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: tyska.

angående en talan enligt artiklarna 178 och 215 andra stycket i EG-fördraget om ersättning av den skada som sökandebolaget uppgivit sig har lidit till följd av antagandet av rådets förordning (EEG) nr 2340/90 av den 8 augusti 1990 om hinder mot gemenskapens handel vad beträffar Irak och Kuwait (EGT L 213, s. 1),

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (andra avdelningen)

sammansatt av ordföranden C.W. Bellamy samt domarna A. Kalogeropoulos och V. Tiili,

justitiesekreterare: H. Jung,

följande

Beslut

Bakgrunden till ansökan och förfarandet

1 Företaget Elliniki Viomichania Oplon SA (nedan kallat EBO), ett aktiebolag bildat enligt grekisk rätt med säte i Aten, företrätt av advokaterna M. Stathopoulos och N. Anagnostou, Aten, och med delgivningsadress i Luxemburg vid Aloyse Mays advokatbyrå, 31, Grand-rue, har genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 27 mars 1996 begärt att få intervenera i mål T-184/95 till stöd för sökandens yrkanden.

2 Interventionsansökan har gjorts med stöd av artikel 37 andra stycket i stadgan (EG) för domstolen, vilken enligt artikel 46 första stycket i nämnda stadga skall tillämpas på förfarandet vid förstainstansrätten. Ansökan har skett i överensstämmelse med artikel 115 i förstainstansrättens rättegångsregler.

3 Ansökan har delgetts parterna i enlighet med föreskrifterna i artikel 116 i rättegångsreglerna.

4 Ordföranden för andra avdelningen har i enlighet med artikel 116.1 tredje stycket i rättegångsreglerna hänskjutit ärendet till avdelningen.

5 Kommissionen och rådet har i skrivelser, som har inkommit till förstainstansrättens kansli den 28 maj 1996, yrkat att EBO: s interventionsansökan skall ogillas, varvid denna har gjort gällande att det inte har framkommit sådana omständigheter som visar att bolaget har rätt att intervenera i den mening som avses i artikel 115.2 i rättegångsreglerna.

Parternas argument

6 I sin interventionsansökan har EBO uppgivit att bolaget enligt ett avtal och ett tilläggskontrakt, slutna den 12 januari respektive den 25 september 1987 med det irakiska försvarsministeriet, skulle leverera varor fritt ombord (fob) till detta land till ett totalt värde om 83 214 000 USD. Betalningen skulle ske enligt reglerna om remburs genom att Central Bank of Iraq skulle öppna en delbar, överlåtbar och oåterkallelig remburs samt med medverkan av Greklands handelsbank. Enligt dessa regler skulle betalning ske av 10 procent av värdet på varje fartygslast mot presentation av nödvändiga transportdokument och en faktura samt återstående 90 procent automatiskt kunna utkrävas 24 månader efter varje leverans.

7 Central Bank of Iraq informerade i telex av den 20 januari 1987 EBO om att ovannämnda remburs hade öppnats till bolagets förmån. Rembursens giltighetstid förlängdes med EBO: s godkännande utöver den ursprungliga giltighetstiden, den 25 mars 1990, till den 30 maj 1991.

8 När EBO hade fullgjort samtliga avtalade leveranser hade Central Bank of Iraq betalat bolaget 10 procent av värdet på varje fartygslast. Däremot har betalning fram till dags dato inte skett av de 90 procent som återstod av varornas värde som skulle ha betalats 24 månader efter utfärdandet av konossementen, jämte 4 procent årlig ränta. Interventionssökanden har således en fordran gentemot de irakiska myndigheterna på ett belopp om 75 451 500 USD.

9 EBO har förklarat att Central Bank of Iraq har vägrat att uppfylla sina förpliktelser gentemot bolaget under åberopande av Förenta nationernas säkerhetsråds resolution 661 (1990) av den 6 augusti 1990, med stöd av vilken rådets förordning (EEG) nr 2340/90 av den 8 augusti 1990 om hinder mot gemenskapens handel vad beträffar Irak och Kuwait (EGT L 213, s. 1, nedan kallad förordning nr 2340/90) antogs. I denna förordning förbjuds all verksamhet och alla affärstransaktioner med Irak. Enligt interventionssökanden har gemenskapsinstitutionerna ådragit gemenskapen ett skadeståndsansvar genom att vid antagandet av förordningen inte föreskriva att de personer som redan hade affärsförbindelser med Irak och med privaträttsliga och offentligrättsliga juridiska personer i denna stat — det vill säga sådana förbindelser som interventionssökanden själv upprätthöll med det irakiska försvarsministeriet och Central Bank of Iraq — skulle få ersättning för sina förluster. I interventionssökandens fall är skadeståndsansvaret en följd av att antagandet av förordning nr 2340/90 har hindrat denne från att driva in sina fordringar gentemot Central Bank of Iraq.

10 EBO har hävdat att det har ett berättigat intresse av att intervenera i målet på grund av att bolaget, i likhet med sökanden, har rätt att kräva att gemenskapen betalar detta 75 451 500 USD jämte ränta med 8 procent räknat från den 9 augusti 1990 mot att bolaget överlåter sin fordran gentemot Central Bank of Iraq till gemenskapen.

11 Rådet har hävdat att EBO inte har ett berättigat intresse av att intervenera och att bolagets talan följaktligen inte kan tas upp till prövning. Då tvisten rör en skadeståndstalan av en privaträttslig person gentemot gemenskapen, har ingen annan enskild något intresse av utgången av tvisten, såvida inte den kommande domen har någon direkt eller indirekt effekt på dennes situation. I alla händelser framgår det inte av EBO: s interventionsansökan varför bolaget skulle ha ett intresse av att intervenera.

12 Rådet har bestritt att EBO skulle ha rätt att intervenera endast på grund av den omständigheten att bolaget, som befinner sig i en motsvarande situation som sökanden, i likhet med sökanden har ett skadeståndsanspråk som det gör gällande gentemot gemenskapen på grund av antagandet av förordning nr 2340/90. Då det rör sig om ett anspråk som inte har något som helst sakligt samband med sökandens anspråk, hade det mest ändamålsenliga sättet att göra gällande ett sådant anspråk varit att väcka skadeståndstalan gentemot gemenskapen och inte att göra en interventionsansökan. Rådet anser att även om sökanden har ett allmänt "intresse" av utgången av förevarande tvist när han skall väcka en sådan talan, innebär detta inte att denne har ett "berättigat intresse" av utgången av tvisten i den mening som avses i artikel 37 andra stycket i stadgan för domstolen.

13 Kommissionen har även hävdat att interventionsansökan inte kan prövas på grund av att EBO: s ersättningsanspråk gentemot gemenskapen för den skada som bolaget påstår sig ha lidit är preskriberat till följd av att det inte har gjorts gällande inom den frist på fem år som föreskrivs i artikel 43 i stadgan för domstolen. Enligt kommissionen är det således uppenbart att EBO, även om sökanden skulle vinna målet, inte längre kan väcka en skadeståndstalan mot gemenskapen. Kommissionen har på denna punkt anmärkt att även om, såsom även sökanden har gjort gällande, orsaken till den skada som EBO skulle ha lidit skulle bestå i att förordning nr 2340/90 antogs, så kvarstår inte desto mindre — även med hänsyn tagen till alla tänkbara frister — att varje anspråk som grundar sig på denna förordning är preskriberat från och med slutet av år 1995. I detta fall är det ointressant att veta om

de irakiska myndigheterna har vägrat att betala EBO: s fordringar efter denna tidpunkt och om de, i så fall, har åberopat den ovan nämnda gemenskapsförordningen.

14 Enligt kommissionen skiljer sig EBO: s rättsliga ställning vad beträffar preskriptionen på ett så grundläggande sätt från sökandens att EBO inte kan anses ha ett berättigat intresse av att intervenera till stöd för sökandens yrkanden. Frågan om avgörandet skulle utfalla på annat sätt för det fall att det inte var uppenbart att EBO: s anspråk är preskriberat behöver, enligt kommissionen, inte besvaras.

Förstainstansrättens bedömning

15 Förstainstansrätten erinrar om att varje person som har ett berättigat intresse av utgången av en tvist som har underställts förstainstansrätten enligt artikel 37 andra stycket i stadgan för domstolen har rätt att intervenera i tvisten.

16 Förstainstansrätten konstaterar vidare att domstolen beträffande interventionsansökningar inom ramen för talan om ersättning av en skada som har orsakats av gemenskapsrättsliga normer har fastslagit att det ifrågavarande intresset måste föreligga i förhållande till de yrkanden som har framställts av endera parten och inte i förhållande till de grunder eller argument som har åberopats (domstolens beslut av den 19 oktober 1983 i mål 114/83, Société d'initiatives et de coopération agricoles mot kommissionen, inte publicerat i Recueil), vilket i det förevarande fallet skulle medföra att interventionssökanden inte skulle kunna visa att han har ett berättigat intresse enbart med utgångspunkt från de grunder och argument som sökanden har åberopat till stöd för att förordning nr 2340/90 skulle vara rättsstridig. I beslut av

den 20 mars 1985 i mål 253/84, Groupement agricole d'exploitation en commun mot rådet och kommissionen (inte publicerat i Recueil) tillät domstolen emellertid en interventionsansökan med motiveringen att "inom ramen för en talan om ersättning för en skada som har orsakats av gemenskapsrättsliga normer kan parternas yrkanden — och därmed även intervenienternas intresse — vid sidan om en tilldelning av en ersättning, förstås så att det som avses även är att erhålla en accessorisk fastställelse av att en gemenskapsrättslig föreskrift är rättsstridig".

17 Mot bakgrund av dessa båda olika lösningar anser förstainstansrätten att det åligger den att i enlighet med tidigare rättspraxis bestämma vilka principer som skall tillämpas i en sådan situation som det förevarande fallet, där interventionsansökan har gjorts av ett bolag vars intresse består i att försvara sin egen situation, vilken, även om den är jämförbar med den situation som sökanden i målet vid den nationella domstolen befinner sig i, inte desto mindre skiljer sig från denna i den mening att de anspråk som de gör gällande mot gemenskapen avser olika skador (se domstolens beslut av den 25 november 1964 i mål 111/63, Lemmerz-Werke mot Höga Myndigheten, Rec. 1965, s. 883, förstainstansrättens beslut av den 15 juni 1993 i mål T-97/92 och T-111/92, Rijnoudt och Hocken mot kommissionen, Rec. 1993, s. II-587, punkt 16, och av den 8 december 1993 i mål T-87/92, Kruidvat mot kommissionen, Rec. 1993, s. II-1375, punkt 11).

18 Förstainstansrätten anser i detta hänseende att begreppet intresse av utgången av tvisten i den mening som avses i artikel 37 andra stycket i stadgan för domstolen skall förstås som ett direkt och aktuellt intresse av utgången i enlighet med yrkandena i ansökan och att, i analogi med det ovan nämnda beslutet i målet Kruidvat mot kommissionen, en skarp åtskillnad skall göras mellan, å ena sidan, de interventionssökande som kan visa att de har ett direkt och aktuellt intresse av utgången i enlighet med yrkandena i ansökan och, å andra sidan, de som endast kan visa att de har ett indirekt intresse av lösningen av tvisten till följd av likheter mellan deras situation och den situation som en av parterna i målet befinner sig i.

19 På denna punkt konstaterar förstainstansrätten att EBO i det förevarande fallet i sin interventionsansökan har begränsat sig till att beskriva ursprunget till sin fordran mot Central Bank of Iraq och vilken typ av fordran det är fråga om. EBO har därvid gjort gällande att gemenskapsinstitutionerna har ådragit sig ansvar för den skada som bolaget påstår sig ha lidit genom att de antog förordning nr 2340/90 till följd av att de irakiska myndigheterna har åberopat Förenta nationernas säkerhetsråds resolution 661 (1990) av den 6 augusti 1990, som var grunden för antagandet av den nämnda förordningen, för att vägra att fullgöra sina avtalsenliga skyldigheter gentemot bolaget. Det måste dock konstateras att varje ekonomisk aktör som befinner sig i en liknande situation som sökanden skulle kunna göra gällande att han har ett intresse av att intervenera till följd av de återverkningar som förordning nr 2340/90 har haft på hans relationer och handelsförbindelser med Irak. Om varje ekonomisk aktör skulle tillåtas att intervenera i varje mål där en annan ekonomisk aktör, som befinner sig i en liknande situation, är part och som kan leda till en dom vars motivering skulle kunna inverka på det sätt som de svarande institutionerna behandlar den förstnämndes situation, som för övrigt skiljer sig från den senares, skulle det bli svårt för att inte säga omöjligt att göra en klar åtskillnad mellan de interventionssökande som har ett berättigat intresse av utgången av tvisten och dem som inte har ett sådant intresse (se ex analogia de ovan nämnda besluten i målen Kruidvat mot kommissionen, punkt 13, och Rijnoudt och Hocken mot kommissionen, punkt 22).

20 Förstainstansrätten anser således att ett sådant intresse som interventionssökanden har åberopat inte kan betraktas som ett direkt intresse av utgången av tvisten i den mening som avses i artikel 37 andra stycket i stadgan för domstolen, utan som ett indirekt intresse till följd av det endast föreligger en likhet mellan de ifrågavarande situationerna. Följaktligen är de rättsliga villkoren för att få intervenera inte uppfyllda i förevarande fall.

21 Med hänsyn till de överväganden som har angetts ovan skall interventionsansökan ogillas. Det är inte nödvändigt att pröva kommissionens argument att EBO — även för det fall att sökanden skulle vinna målet — saknar intresse att intervenera på grund av att EBO: s skadeståndsanspråk gentemot gemenskapen enligt artiklarna 178 och 215 i fördraget skulle vara preskriberade.

Rättegångskostnader

22 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Eftersom svarandena inte har framställt några yrkanden beträffande rättegångskostnaderna skall vardera parten bära sina kostnader.

På dessa grunder fattar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (andra avdelningen)

följande beslut:

1) Interventionsansökan ogillas.

2) Interventionssökanden och var och en av svarandena skall bära sina rättegångskostnader vad gäller interventionsansökan.

Luxemburg den 7 mars 1997

H. Jung

Justitiesekreterare

C.W. Bellamy

Ordförande